

Évközi 29. vasárnap

Mk 10,35–45

„Aki első akar lenni, legyen mindenki szolgája”

A szöveg Zebedeus fiainak kérésével kezdődik, majd a szűkebb tanítványi kör, a Tizenkettő tanításával folytatódik. Nagy valószínűséggel két epizód olvadt egybe a Márk-féle evangéliumi hagyományban. A Zebedeus fiúk kérése kifejezetten a karrierre, a protekcióra összpontosít. Az Evangéliumot és Jézus élettörténetét ismerő olvasó számára világos mennyire értelmetlen a kérésük. Sőt az is, ha Jézus megígérte volna nekik, hogy megkapják a jobb és baloldali helyet az azt jelentette volna, hogy ígéretet tesz arra, hogy őket is keresztre feszítik. De másra is rávilágít ez a különleges kérés. Jézus földi működése, sikere, elfogadottsága a politikai hatalom átvételének reményét ébresztette fel a tanítványok körében. A Tizenkettő úgy érezte, megvalósította a társadalmi karrierét azzal, hogy időben, elsőként szegődött Jézushoz. Jézus misszióját tehát nem tekintették a tanítványok üdvösségtörténeti és a mennyek országára irányuló misszióknak, hanem Izrael politikai pozícióinak megváltoztatását vélték benne felfedezni tevékenységében. Ezért keresték Jézus barátságát, igaz sikertelenül a zélóták, akiket a kor terroristáinak is tekinthetjük.

Jézus missziója azonban más jellegű volt. De ez a jelenet azért fontos, mert jól bemutatja a keresztények örök dilemmáját, sőt arról is tudósít, hogy ez a dilemma – a társadalmi elismerés vagy erkölcsi nagyság – végigkíséri a kereszténység történetét. Kempis Tamás mondását átvette a News Week riportere, amikor kijelentette: „Az a baj a világon, hogy nem lehet egyszerre a mienk a töviskorona és a harminc ezüstpénz is.”

Kétféle hatalomról szól a történet. Zebedeus fiai világi, politikai, közéleti hatalomról, vagy annak reményéről beszélnek, Jézus viszont egyfajta erkölcsi hatalomról, amelynek nem tesz jót az előbbi. Ezt a szempontot ki is fejt a perikópa a második részében, amikor felidézi a tanítványoknak a fejedelmek, ez esetben valószínűleg a Heródes utódok erőfitogtató, másokat megalázó hatalmát. Prófétai előrelátással Jézus tudta, a követői körében, a későbbi Egyházban ez a kísértés meg fog jelenni. „Köztetek ne így legyen.” Aki első akar lenni, legyen „mindenkinek a rabszolgája.” Igazolásként Jézus saját példáját hozza fel, akit ugyan tekintélyesnek tartanak, mégsem uralkodik, hanem szolgál.

Lenin profán és nem szent hatalom felfogással rendelkezett, mégis annyit azért felfedezett, hogy „a forradalmi korszakban sokkal könnyebb a hatalmat kívánni, mint ezt a hatalmat helyesen felhasználni.” Aldous Huxley (ejtsd: hakszli), angol regény-és esszéíró felfedezte a hatalom negatív hatását, és talált praktikus módot a korlátozására: „a hatalom mindig megront, és ezért egyetlen emberi lénynek vagy csoportnak sem szabad túl sokat és túl sokáig juttatni belőle.” Ezek a szerzők nem tudják, hogyan vélekedett Jézus a hatalomról. Ő a bűnnel szállt szembe, és megszilárdította Isten uralmát. Minden más felfogás a hatalomról az Egyház berkein belül és kívül olyan nézetet csempész az Egyházba, amely nem az Isten uralmának megvalósítását célozza, hanem valamilyen más hatalmi rend kiépítését szorgalmazza.

Zebedeus fiainak imája

A te logikád, Urunk, nem ezt a világot tekinti mértéknek. A nagyság relatív számodra. Nem uralkodni, hanem szolgálni hívsz minket, és minél jobban szolgálunk, annál inkább növekszünk a te országodban. Vezess el minket a szolgáló lelkület teljességére! Amen.